

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

ד.

עין משפט נר מצוה

א [מיי] פ"ב מהלכות
הגיגה הלכה א':
ב [מיי] פ"ב מהלכות
הגיגה הלכה א':
ג ו' א' מיי שם פ"ב מהלכות
הגיגה הלכה ב':
ד י' ד' מיי פ"ב מהלכות
הגיגה הלכה א':
ה י"ג א' מיי שם הלכה א'
ו מיי שם הלכה א'
ז [טו] שם י"ד קטן רסו
ט קטין פ"ז:
י ז ח מיי שם הלכה א':

מוסף רש"י

מצות עשה שהזמן
גורמא. שהזמן גורמא לה
שבתא [קדושין טו.]. מי
אצטרך קרא למעוטי
ספיקא. מי איכא ספיקא
קמי קדשא צריך הוא
[חולין ב.]. הא ליכא ספק
קמי שמיא [בבברות טא.].
פרט לבבלי קבין. מי
שחמך רגלו צריך ראשון
סעון לשוקו ויחזיק קד
מקבל מפתין וטען שוקו
למטו וקורין אשקז"א.
שטען סעון הלאה. דאין לו
רגל [ערכין י.]. וצ"ל לעיל
ג.

רבינו הגאון

לבוא והניחם כדי לסמוך
עניים שבטעית. שוטה
פטור מן הראייה: ת"ר
הוציא שוטה זה הוציא
יחידי בליה והלך בבית
הקברות והמקיע את
כסותו ור הונא אמר עד
דעבידתו כולו ר' יוחנן
אמר ואפילו אחד מהן
הוא דעבידתו דרך
שוטה וק"ל כ"י יוחנן
דתיא איהו שוטה זה
המאבר כל מה שנתנין
לו. טומטום ואנדרוגינות
פטורין: ת"ר זכור להוציא
הנשים שהן פטורות.
זכור להוציא הנשים שהן
פטורות. זכור להוציא
טומטום ואנדרוגינות כל
לבות הקטנים אחינן
לאוקמה בקטן שהגיע
לחינוך ונתנה דקטנים
שהגיעו לחינוך מדרבנן
נינה וקרא לא אתא
[אלא] לבחתיא דתיא
אחרים אומרים המקמץ
והמצרף נחשת והבורסקי
פטורין מן הראייה שנה'
כל זכור כל מי שיכול
לעלות עם כל זכור יצאו
אלו שאינן יכולין לעלות
עם כל זכור. נשים
אוקמה מי
שחציו עבר וחציו בן
חורין פטורין במשנה
ראשונה היא שניה ספק
במשנה ראשונה ורישא
דקתני לאיתויי מי שחציו
עבר וחציו בן חורין חייב
[במשנה אחרונה] ומשנה
לא זה המקומה כל מצוה
שהאשה חייבת עבר חייב
בה דגמר לה לה כתיב
בשפתה: או חוששה לא
יתן לה וכתבי באשה
וכתב לה ספר כריתות
ונתן. ושאינו יכול לעלות

או דלמא מבוהלו. מי אמרינן דכין (ב) דמקרה דלמי להאי דהר ציה
גם לאינן דחשיב צדי מקרע דהר ציה או דלמא מהאי לחודיה:
זכורך להוציא טומטום ואנדרוגינות. צירושלמי ציה מה אמר רבי
יהודה צאנדרוגינות דשמעינן ליה (ג) דמתיר דמחללין עליו

שבת גשמענא מן הדא רבי יוחנן בן
דהבאי צשם רבי יהודה אומר אף
הסומא (ד) ולית בר נש אמר אף אלף
דהוה מודה על קדמייתא כו' ומוקי
טעמא דהתם גבי שבת (ה) דריש זכר
מה תלמוד לומר ערל אפילו מקמץ
ערל והכא כל זכורך פרט לטומטום
ואנדרוגינות: **אלא** טומטום
ספיקא הוא. ואע"ג דאנדרוגינות
נמי ספיקא הוא [אפ"ה מחייבין]
מטעם מקמץ זכורך דלמא דהש"ס
אלף טומטום הואיל ונשים פטורות
והאי אימא אשה הוה ממילא
הוה פטרינן ליה כי היכי דלא לייתי חולין
לעורה ואי"ת צדה פרק המפלת
(דף טז:) וסע מפיקין מוכר ועד נקבה
תשלומן (בבבד ט) [זכרן] דהאי
נקבה דלית ולא טומטום ואנדרוגינות
ולא פריך מדי אומר ר"י דהתם
איכא תרי קראי ומפיק ליה מיימורא
דקרא אכל הכא ליכא אלף חד קרא
הלכך יש לאוקומא צאנדרוגינות
מטעם דקאמר ולהכי פריך ליה
בצבורות צ"פ על אלו מומין (דף טז:)

והתנינן (ה) דרבי ישמעאל אין
לך מוס גדול מזה אצדווינות ספיקא
הוא איצטרך קרא למעוטי ספיקא
צ"פ דס שמיטה (כרימות כה.) גבי
כוי וצריש פרק צתרא דיומא (ד)
דצבל הני ליכא רק מחדא קרא
וצהכי יתכן היאה שיליה הערל
אנדרוגינות זכר ומחיל צתרונה
ואלו צפרק על אלו מומין (בכורות
דף טז:) אמר רבי שמעון בן יהודה
צשם רבי שמעון הרי הוא אומר
הזכר להוציא טומטום ואנדרוגינות
אלף דהאי התם קרא יתירא הזכר (ו)
וצפרק קמא דצ"מ (ז דף.) העשירי
דהאי אמר רחמנא ולא ספק ולא
פריך אצטרך קרא למעוטי ספק
דכולא קרא יתירא להכי וצשיליה פ"ק
דחולין (דף כז:) וסע גבי תחילת
הליהוב שצוה ושצוה שפסול פריך
ליה אצטרך קרא למעוטי ספיקא
מתורים וצני יונה ממה נפשך או קטן
או גדול הוי וכשר לחדא מייניהו
וקמי שמיא גליח היא ולא למעוטי
רק אחד ולימכשר גבי אידך צשם

רבי יתכן בן צרוך (ז) י"ע ויש להקשות ליימי על תנאי ואס הוא אשה ליהוי נדבה ואפילו למ"ד נדרים ונדבות אין קריצין ציו"ט ליקרבו
למחר דשפיר (ח) עדיף אפילו למאן דאמר תשלומין דראשון כדפי' לעיל (דף טז.) וי"ל דמנעל ליה מסמיכה ואע"ג דסמיכה לא מיעבבא
כדאיתא ציומא (דף טז.) מכל מקום כתיביליה אין לנו לתקן קרנן כדי לצטלו מסמיכה דהכי קאמר הש"ס פרק האשה צפסקים (דף
פט.) גבי ה' שנתעבדו פסחיהו ונמלא יצלת צאחד מהן ולא דמי לערל וטמא משלחין קרצנותיהו וגם לקמן מנמעטין ליה משום דכל
צישנו צציהא ישנו צציהא ולא משום סמיכה דהתם צצרה צר חיובא ואריה הוא דרציעא עליה שאינו יכול לסמוך אצל האי לאו
צר חיובא הוי דלמיא איתתא הוא אצל הא ק"ל דמיפשוט מהכא דסמיכה צבל כמו צענע דאי צאקפווי ידיו ולייתי ולימני ולסמוך
דהכי פריך לקמן פרק שני (דף טז:) ואיכא ליימיר דצבל ענין מנמעט ליה קרא:
לא נצרבא אלא צחציו עבר וחציו בן חורין. ולא תימא דקאי עליה ג"ש דלה לה מאשה וקשה דעליה כתיב או חופשה לא ניתן
לה (ט) ומוקי לה רבי עקיבא צשולא (גיטין דף טז:) וסע וצכריתות (דף טז.) צחליה שפחה וחליה צת חורין וי"ל מכל מקום אצל
עצדות כתיב דמנוכה קרא או חופשה לא ניתן לה אף קשה הכא משמע צחציו עבר לפי משנה אחרונה חייב דלפי משנה ראשונה
קיימא הכא כדאיתא לעיל ריש מכליתין ואלו צגיטין ריש השולא (דף טז:) (ב) מייצב ליה מי שחציו עבר אס יש לו קנס או לא צשלים
שקלים יתן לצדניו אמר רחמנא והאי אדון הוא ולפי משנה אחרונה קאי דקאמר התם מאי לאו לפי משנה אחרונה ואילו הכא פשיטא
לן דאין לו אלף אדון אחד ויש לדחות דעד כאן לא מחייבי ליה הכא אלף משום דעומד לכוף את רבו כמאן דשיחרר דמי אצל
התם כיון דמיתא אגליא מילתא דלא הוה עומד לשחרור והתם צכריתות (דף טז.) מתוך הרי"י צענין אחר:

כמו שגנה שור חמור וגמל. דצבא קמא (דף יז.) דנעשה מועד
לכל ולא אמרינן עד שיהא מועד צשלה צכל מין ומין דהואיל והועד
צשלה נגיחותיו צשלה מיינן אין זה מקפיד על מין אחר (א) אף כאן
לא צאו צשלה דברים לידו צצת אחת אלף כולן משום שטות: אי

שמיעא ליה. הא דתניא דמשמע צדצר
אחד דמחזיקין אותו צשטה הוה הדר
ציה: זכור. אס נאמר זכור אין לך
להוציא אלף את הנשים עכשיו שנאמר
זכורך (ב) צא להוציא אף טומטום
ואנדרוגינות עם הנשים: **נשים**
פטורות. צפ"ק דקדושין (דף לז:)
המקמץ כו' וצ"ל,
(ג) שמתה בנ.) (דף ג.)
(ט) שבת קלד:] (ט) נפטר
מן הלאה:] (ק) שבת נלו:]
(ז) ש"ל כ"ל מהרש"א:]
(ט) וצ"ל יע"ג:] (ט) ש"ל דלא
מוכר ר' עקיבא:] (א) וצ"ל
דמיני ליה צמעכב גט
שחרור ופשיט הש"ס מחא
עבר ודע דמוס' ערכין צ:
ד"ה צמשה ראשונה וכו'
העיקר על נכון:]

למקן צהן ערוות שקורין קורדוין
שמעצדין אותו צצואת כצבים:
והמציף נחשם. שמתלכו צצמקס
שחופרין אותו מן הקרקע כדמפרש
צמסקת כצבות (סס.) וכל אלו רימן
רע ואין יכולין לעלות עם צחזייהם:
כדאמרן. זכור להוציא את הנשים:
לה לא מאשה. כתיב הכא וכתב לה
(צכרית ד) וכתבי התם או חפשה לא
נתן לה (ויקרא יט:) לא נצרכה
כו'. מניה למנשה אחרונה הואיל
וצדינו לכוף את רבו חייב דאין לו אלף
אדון אחד: **דבר אחר כו'.** פרט לצעלי
צצין מנפעמים (ט) נפקא כדאמרין
לעיל (ט) הלכך רגלים למעוטי מי
צצריך משענת אחרת לצד מרגליו:
מפני

יכל זכורך מי שיכול לעלות עם כל זכורך יצאו אלו שאינן ראויין לעלות
עם כל זכורך: נשים ועבדים שאינן משוחררים וכו': בשלמא נשים כדאמרן
אלא עבדים מגלן אמר רב הונא אמר קרא יאל פני האדון ה' מי שאין לו אלא
אדון אחד יצא זה שיש לו אדון אחר הא למה לי קרא מכדי יכל מצוה
שהאשה חייבת בה עבר חייב בה כל מצוה שאין האשה חייבת בה אין העבד
חייב בה (ז) דגמר לה לה מאשה אמר רבינא (א) לא נצרכה אלא ילמי שחציו
עבר וחציו בן חורין דיקא נמי דקתני נשים ועבדים שאינן משוחררין מאי
שאינן משוחררין אילימא שאינן משוחררין כלל ליתני עבדים סתמא אלא
לאו שאינן משוחררין לגמרי ומאי נינהו מי שחציו עבר וחציו בן חורין
ש"מ: והחזיר והסומא וחולה והזקן: תנו רבנן רגלים רגלים לבעלי קבין
דבר אחר רגלים פרט לחזיר ולחולה ולסומא ולזקן ולשאינו יכול
לעלות ברגליו ושאינו יכול לעלות ברגליו לאתויי מאי אמר רבא לאתויי

רבי יתכן בן צרוך (ז) י"ע ויש להקשות ליימי על תנאי ואס הוא אשה ליהוי נדבה ואפילו למ"ד נדרים ונדבות אין קריצין ציו"ט ליקרבו
למחר דשפיר (ח) עדיף אפילו למאן דאמר תשלומין דראשון כדפי' לעיל (דף טז.) וי"ל דמנעל ליה מסמיכה ואע"ג דסמיכה לא מיעבבא
כדאיתא ציומא (דף טז.) מכל מקום כתיביליה אין לנו לתקן קרנן כדי לצטלו מסמיכה דהכי קאמר הש"ס פרק האשה צפסקים (דף
פט.) גבי ה' שנתעבדו פסחיהו ונמלא יצלת צאחד מהן ולא דמי לערל וטמא משלחין קרצנותיהו וגם לקמן מנמעטין ליה משום דכל
צישנו צציהא ישנו צציהא ולא משום סמיכה דהתם צצרה צר חיובא ואריה הוא דרציעא עליה שאינו יכול לסמוך אצל האי לאו
צר חיובא הוי דלמיא איתתא הוא אצל הא ק"ל דמיפשוט מהכא דסמיכה צבל כמו צענע דאי צאקפווי ידיו ולייתי ולימני ולסמוך
דהכי פריך לקמן פרק שני (דף טז:) ואיכא ליימיר דצבל ענין מנמעט ליה קרא:
לא נצרבא אלא צחציו עבר וחציו בן חורין. ולא תימא דקאי עליה ג"ש דלה לה מאשה וקשה דעליה כתיב או חופשה לא ניתן
לה (ט) ומוקי לה רבי עקיבא צשולא (גיטין דף טז:) וסע וצכריתות (דף טז.) צחליה שפחה וחליה צת חורין וי"ל מכל מקום אצל
עצדות כתיב דמנוכה קרא או חופשה לא ניתן לה אף קשה הכא משמע צחציו עבר לפי משנה אחרונה חייב דלפי משנה ראשונה
קיימא הכא כדאיתא לעיל ריש מכליתין ואלו צגיטין ריש השולא (דף טז:) (ב) מייצב ליה מי שחציו עבר אס יש לו קנס או לא צשלים
שקלים יתן לצדניו אמר רחמנא והאי אדון הוא ולפי משנה אחרונה קאי דקאמר התם מאי לאו לפי משנה אחרונה ואילו הכא פשיטא
לן דאין לו אלף אדון אחד ויש לדחות דעד כאן לא מחייבי ליה הכא אלף משום דעומד לכוף את רבו כמאן דשיחרר דמי אצל
התם כיון דמיתא אגליא מילתא דלא הוה עומד לשחרור והתם צכריתות (דף טז.) מתוך הרי"י צענין אחר:

(א) [מוסף מרומי פ"א],
(ב) [קדושין לד:] (א.) וצכרות
כו: ערויין כו. קדושין טט.].
(ג) [בכורות מא:] חולין כב:].
(ד) [סוכה כז:] (א) וצ"ל
דמילא:] (א) לקמן (ח) וצ"ל
סא. כרימות ז:] (ט) [קדושין
כג. גיטין לט:] מא:] (ט) [ועל
ג. ערכין ב:] (ט) על ג:
יבמות קז. ערכין יט:
(ט) צס"א:] אחר, (ט) שמת
בנ.]. (ט) [ועיי' צכרות כה.
וכרטי' סס ד"ה כומן
וכרטי' מצוות עו. ד"ה
המקמץ כו' וצ"ל,
(ט) [שמת בנ.] (דף ג.)
(ט) שבת קלד:] (ט) נפטר
מן הלאה:] (ק) שבת נלו:]
(ז) ש"ל כ"ל מהרש"א:]
(ט) וצ"ל יע"ג:] (ט) ש"ל דלא
מוכר ר' עקיבא:] (א) וצ"ל
דמיני ליה צמעכב גט
שחרור ופשיט הש"ס מחא
עבר ודע דמוס' ערכין צ:
ד"ה צמשה ראשונה וכו'
העיקר על נכון:]

תורה אור השלם

1. שלש פעמים בשנה
יבא אל פני זכורך אל פני
האדון ה': שמות כג יז
2. שלש רגלים תחגילי
בשנה: שמות כג יז

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה או דלמא
וכי דרין דמקמץ:
(ב) ד"ה אלף וכו' נגמלא
ארביי ימעל דאמר
אין לך וכו' הני ליכא רק
חדיא קרא וכו' דקאמר
רבי שמעון: (ג) בא"ד קרא
יתירא הכי קדושין
וצפרק קמא דצ"מ וכו'
שמה ושמה שפסול פריך
ליה שפיר איצטרך קרא
למעוטי ספיקא שאם
הביא מתורים וצני יונה
נפיק ממה נפשך וכו' גלא
היא ולא אתא למעוטי:
(ד) בא"ד ליקרבו למחר
דשפיר עבד אפילו:
(ה) ד"ה לא נצרכה וכו'
דמוקי לה רבי עקיבא וכו'
אלף משום דאיתא דעומד
לסוף:

גליון הש"ס

גמרא הא למה לי קרא.
עין שוטה מקובלת רפ"ב
דצ"מ ד"ה מלא שיות צשם
המניין:]

לעני רש"י

קורדוין [קורדוין:]
עור רח המיוצר בקורדובה
בשפיר.